

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย
สมมติฐานของการวิจัย ประชากร และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา จะส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่ปฏิบัติงานในอำเภอ และ
กิ่งอำเภอในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนปี
งบประมาณ 2529 และไม่รวมผู้ที่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ มีศึกษานิเทศก์อำเภอรวม
ทั้งสิ้น 638 คน ใช้เป็นประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้
ขั้นที่ 1 ประกอบด้วยการศึกษาถึงลักษณะต่อไปนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กร โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและตำราต่าง ๆ

1.2 ศึกษา องค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน

1.3 ศึกษาโครงสร้างการบริหารงาน มหภาพหน้าที่และขอบข่ายความรับผิดชอบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค

ขั้นที่ 2 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการนำผลจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน มาประมวลเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ กำหนดจากปัจจัยที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่

- 1) ความสำเร็จในการทำงาน
- 2) การได้รับการยอมรับนับถือ
- 3) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 4) ความรับผิดชอบ
- 5) ความก้าวหน้า
- 6) ความสัมพันธ์กับผู้มีบังคับบัญชา
- 7) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- 8) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- 9) นโยบายและการบริหารงาน
- 10) การปกครองบังคับบัญชา
- 11) การนิเทศงาน
- 12) สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 13) ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
- 14) เงินเดือน

15) ผลประโยชน์เกื้อกูล

2.2 คิวแปรตาม ใ้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องอายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียงจากแบบวัดความพึงพอใจในการทำงานของ Kanungo (1982 : 125 - 168) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .91 กำหนดความพึงพอใจเป็น 6 ระดับ คือ

พึงพอใจที่สุด	ให้คะแนนเป็น	6
พึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	5
พึงพอใจเล็กน้อย	ให้คะแนนเป็น	4
ไม่พึงพอใจเล็กน้อย	ให้คะแนนเป็น	3
ไม่พึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนนเป็น	2
ไม่พึงพอใจที่สุด	ให้คะแนนเป็น	1

ในการตรวจสอบภาษา ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัญจวิภา ฤทธิประศาสน์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.อมรชัย คันทิเมฆ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี เอกสารการวิจัยต่าง ๆ และการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการกำหนดกรอบ กำหนดตัวแปรอิสระ กำหนดตัวแปรขึ้น และสร้างข้อคำถาม จากตัวแปรอิสระทั้งหมด จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 67 ข้อ กำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน เป็น 5 ระดับ โดยให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ในขั้นต้นผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจากนั้นได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ ทองประสิทธิ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม

5. อาจารย์ กฤษณะ สุทธิพันธ์ ศึกษาธิการจังหวัดระนอง

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาเป็นข้อพิจารณาปรับปรุงข้อคำถาม โดยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำ และคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ส่งไปให้ศึกษาธิการอำเภอ ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศโดยทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเตรียมซองและติดแสตมป์ไว้แล้ว แบบสอบถามที่จัดส่งไปทั้งหมดมีจำนวน 638 ชุด

4.2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืน จำนวน 475 ชุด คิดเป็นร้อยละ 74.45 และในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ได้จำนวน 9 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ได้ จำนวน 466 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.04

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละในรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

5.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการทำงาน โดยวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย โดยกำหนดค่าตัวแปรตาม ไว้ดังนี้

พึงพอใจที่สุด	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	5.50-6.00
พึงพอใจปานกลาง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	4.50-5.49
พึงพอใจเล็กน้อย	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	3.50-4.49

ไม่พึงพอใจเล็กน้อย	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	2.50-3.49
ไม่พึงพอใจปานกลาง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	1.50-2.49
ไม่พึงพอใจที่สุด	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	1.00-1.49

ส่วนค่าของตัวแปรอิสระมีดังนี้ คือ

เห็นควยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	4.50-5.00
เห็นควย	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	3.50-4.49
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	2.50-3.49
ไม่เห็นควย	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	1.50-2.49
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง	1.00-1.49

การคำนวณหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2522; 51)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ $\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากรที่ออกแบบสอบถามทั้งหมด

5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน
ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์จากสูตรดังต่อไปนี้

5.3.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson Correlation Coefficients) (ค่าย เข้มยงณี 2525 : 8)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลคู่หนึ่ง

x = คะแนนของตัวแปรตัวที่หนึ่ง

y = คะแนนของตัวแปรตัวที่สอง

N = จำนวนประชากร

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนตัวแปรตัวที่หนึ่ง

$\sum y$ = ผลรวมของคะแนนตัวแปรตัวที่สอง

$\sum xy$ = ผลรวมของผลคูณของคะแนน x และ y

$\sum x^2$ = ผลรวมยกกำลังสองของคะแนนตัวแปรตัวที่หนึ่ง

$\sum y^2$ = ผลรวมยกกำลังสองของคะแนนตัวแปรตัวที่สอง

5.3.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (The Coefficient of Multiple Correlation - R) โดยการหาจากค่า Score-Weight ใช้สูตร (ค่าย เจริญ 2525 : 67)

$$R^2_{y.123\dots n} = \frac{\sum [b_i \sum x_i y]}{\sum y^2}$$

เมื่อ $R_{y.123\dots n}$ = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระ
ตัวที่ 1 ถึง n กับตัวแปรตาม (y)

b_i = ค่า Score - Weight ของตัวแปรอิสระตัวที่ 1
กับตัวแปรตาม (y)

$$\sum x_i y = \sum X_i Y - \frac{\sum X \sum Y}{N}$$

$$\sum y^2 = \sum Y^2 - \frac{(\sum Y)^2}{N}$$

$$R = \sqrt{R^2}$$

5.3.3 การทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
(R) ด้วยวิธีการทดสอบสถิติค่า F เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรอิสระนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กับ

ตัวแปรตามอย่างเชื่อถือได้ทางสถิติ ใช้สูตร (ท้าย เชียงฉี 2525 : 89)

$$F = \frac{R_m^2/m}{(1 - R_m^2) / (N - m - 1)}$$

เมื่อ F = ค่า F - ratio

R_m = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคู่ของตัวแปรอิสระ
กับตัวแปรตาม

N = จำนวนข้อมูล

5.3.4 การหาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ที่เขียนในสมการ
ในรูปของคะแนนคิม (b) ใช้สูตร (ท้าย เชียงฉี 2525 : 37)

$$b = \frac{n(\sum XY) - (\sum X)(\sum Y)}{n(\sum X)^2 - (\sum X)^2}$$

ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) ใช้สูตร

$$\beta = \frac{N(\sum XY) - (\sum X)(\sum Y)}{N(\sum X)^2 - (\sum X)^2}$$

เมื่อ N = จำนวนสมาชิกในกลุ่มประชากร

n = จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

X = ค่าของตัวแปรอิสระ

Y = ค่าของตัวแปรตาม

5.3.5 การทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนน b ของตัวแปรอิสระ
เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม ด้วยการทดสอบค่า t โดยใช้สูตร (ท้าย เชียงฉี 2525 :

$$t_{b_i} = \frac{b_i}{S.E_{b_i}}$$

$$t_{b_i} = \text{ค่า } t - \text{ratio}$$

$$b_i = \text{ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระที่ } i$$

$$S.E_{b_i} = \text{ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระที่ } i$$

$$df = N - m - 1$$

5.3.6 สมการการถดถอยหรือสมการพยากรณ์เพื่อใช้อธิบายตัวแปรตาม ในรูปของคะแนนดิบ ใช้สูตร (ตาย เขียงนี้ 2525 : 7)

$$\hat{Y} = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 \dots + b_n X_n$$

ในรูปของคะแนนมาตรฐานใช้สูตร

$$\hat{Z}_y = \beta_1Z_1 + \beta_2 Z_2 + \beta_3Z_3 \dots + \beta_n Z_n$$

เมื่อ Y = คะแนนของตัวแปรตามที่ได้จากการพยากรณ์

a = ค่าคงที่

$b_1b_2b_3 \dots b_n$ = ค่าน้ำหนักคะแนนดิบของตัวแปรอิสระที่ 1, 2, 3, ... n

$X_1 X_2 X_3 \dots X_n$ = คะแนนตัวแปรอิสระที่ 1, 2, 3, ... n

Z_y = คะแนนมาตรฐานของตัวแปรตามที่ได้จากการพยากรณ์

$\beta_1\beta_2\beta_3 \dots \beta_n$ = ค่าน้ำหนักคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ 1, 2, 3, ... n

$Z_1Z_2Z_3 \dots Z_n$ = คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ 1, 2, 3, ... n

4. การตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Coefficient Correlaticns)

ขั้นที่ 6 การนำเสนอข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในบทที่ 4 ต่อไป